

УДК: 657.1

**Колесник О.М., здобувачка вищої освіти першого рівня,
Савчук К.Ю., здобувачка вищої освіти першого рівня,
Панійван К.Є., здобувач вищої освіти третього рівня,
Науковий керівник: д.е.н., проф. Замула І.В.
Державний університет «Житомирська політехніка»**

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ У ЕКОТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Питання сталого розвитку було і залишається дуже актуальним у всіх сферах. І сьогодні сталий розвиток регіонів України є одним із пріоритетних завдань для сприяння збалансованому розвитку країни. Концепція сталого розвитку поєднує в собі балансування трьох складових: соціального, економічного та екологічного [1].

Екологічний туризм можна виокремити як один із чинників сталого розвитку. Загалом, екологічний туризм – це туризм, що вирізняється спрямованістю на раціональне природокористування, мінімізування негативного впливу на навколишнє середовище та зосередження на свідомому відпочинку без шкоди для екосистеми. Розвиток екотуризму сприяє: економічному зростанню; працевлаштуванню; соціальній взаємодії; збереженню культурної спадщини. Саме тому, екотуристичні підприємства, які стають наразі все популярнішими, відіграють важливу роль у підтримці національної економіки. Задля ефективної діяльності таких підприємств вкрай важливе правильне ведення та організація бухгалтерського обліку. Впровадження принципів сталого розвитку в бухгалтерський облік та аналіз екотуристичних підприємств є логічним кроком до забезпечення довгострокової життєздатності цього сектору.

На даний час, в обліку не передбачено показників, які б визначали вплив на навколишнє середовище та суспільство загалом, проте, так як сталий розвиток спрямований на комплексний підхід, тоді в подальшому це передбачатиме детальне розкриття інформації про такий вплив. Наявність показників та інформації екологічного змісту може бути використана для прийняття ефективних управлінських рішень. Для цього бухгалтерський облік повинен систематично накопичувати деталізовані дані про всі види витрат, пов'язаних з охороною довкілля та раціональним використанням природних ресурсів. До таких даних належать:

- витрати на природоохоронні заходи, включаючи витрати на запобігання забрудненню, ліквідацію його наслідків, моніторинг стану довкілля та інші заходи, спрямовані на зменшення негативного впливу на екосистеми;

- витрати на капітальні інвестиції в екологічні проекти, такі як будівництво очисних споруд, впровадження ресурсозберігаючих технологій та інші інвестиції, спрямовані на поліпшення екологічної ситуації;

- витрати на наукові дослідження і розробки, пов'язані з пошуком нових технологій та рішень для зменшення екологічного навантаження;

- витрати на утримання та охорону природних територій, акцентуючи увагу на природоохоронних зонах і територіях, що мають особливу екологічну цінність;

- платежі за користування природними ресурсами [2].

Ці дані є корисними для оцінки діяльності екотуристичних підприємств і можуть бути використані для звітності, адже сталий розвиток вимагає прозорості та відповідальності перед усіма зацікавленими сторонами: інвесторами, клієнтами, співробітниками та місцевими громадами.

Проте, при впровадженні такого обліку на підприємствах, можуть виникнути певні труднощі, а саме:

- недосконала нормативно-правова база;

- відсутність єдиних методик обліку та оцінки екологічних витрат;

- необхідність залучення висококваліфікованих фахівців.

Отже, сталий розвиток є рушійною силою для розвитку і вдосконалення бухгалтерського обліку та аналізу на підприємствах екотуристичної галузі. Систематичний збір та аналіз даних про екологічні витрати дозволить оцінити вплив підприємства на довкілля, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на мінімізацію негативного впливу та максимально позитивний результат діяльності. Загалом впровадження принципів сталого розвитку дозволить не тільки зберегти природні ресурси, але й забезпечити сталий розвиток регіонів України та підвищити конкурентоспроможність екотуризму.

Список використаних джерел:

1. Гапоненко Г.І., Лістратенко Д.А., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Екологізація туристичної діяльності як фактор сталого розвитку регіонів України. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2023. № 18. С. 52–61. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2023-18-06>
2. Маліков В., Плекан М., Кудлаєва Н. Екологічні аспекти бухобліку в управлінні підприємством. Економіка та суспільство. 2022. № 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-89>